เปิดบ้านงานวิจัย และโครงการตามพระราชดำริ เฉลิมพระเกียรติพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว
เนื่องในโอกาส มหามงคลเฉลิมพระชนมพรรษา ๗๓ พรรษา ๒๘ กรกฎาคม ๒๕๖๘
"๑๐ รักษา ต่อยอด สู่การพัฒนาที่ยั่งยืน"
วันที่ ๒๔- ๒๕ กรกฎาคม ๒๕๖๘

การพัฒนาพันธุ์ถั่วลันเตาฝักสีเขียวสู่การใช้ประโยชน์เชิงการค้า

ข้อมูลทั่วไป

ถั่วลันเตา (*Pisum sativum* L.) เป็นพืชตระกูลถั่วที่สามารถรับประทานได้ทั้งยอดอ่อน ฝักสด เมล็ด และต้นอ่อน เมล็ดมีโปรตีน 21-32 เปอร์เซ็นต์

ปี พ.ศ. 2566 ประเทศไทยมีการนำเข้าถั่วลันเตาในรูปแบบฝักสดหรือแช่เย็นและแช่เย็นจนแข็ง ปริมาณ 6,512 ตัน มูลค่า 248 ล้านบาท ประเทศคู่ค้าสำคัญ ได้แก่ จีน และนิวซีแลนด์ จะเห็นว่าประเทศไทยมีการนำเข้าถั่วลันเตาฝักสดในปริมาณมาก เนื่องจากผลผลิตยังไม่เพียงพอต่อความต้องการภายในประเทศ

กรมวิชาการเกษตรได้มีการพัฒนาพันธุ์ถั่วลันเตามาอย่างต่อเนื่อง เพื่อตอบสนองต่อความต้องการของผู้บริโภคและเกษตรกร โดยปี พ.ศ. 2559-2565 ดำเนินการรวบรวมผสมและคัดเลือกพันธุ์ จนได้ถั่วลันเตาฝักสีเขียวสายพันธุ์ดีเด่นที่ให้ผลผลิตสูง ออกดอกเร็วและคุณภาพฝักดี จำนวน 8 สายพันธุ์ จากนั้นปลูกเปรียบเทียบสายพันธุ์เหล่านี้ร่วมกับพันธุ์การค้าในแหล่งปลูกที่สำคัญ เพื่อประเมินศักยภาพการให้ผลผลิต คุณภาพผลผลิต และการปรับตัวเข้ากับสภาพแวดล้อม ก่อนเสนอรับรองพันธุ์และเผยแพร่สู่เกษตรกร

ลักษณะฝักถั่วลันเตาฝักสีเขียวที่ปลูกเปรียบเทียบ ณ ศูนย์วิจัยพืชสวนเลย และศูนย์วิจัยพืชสวนเชียงราย

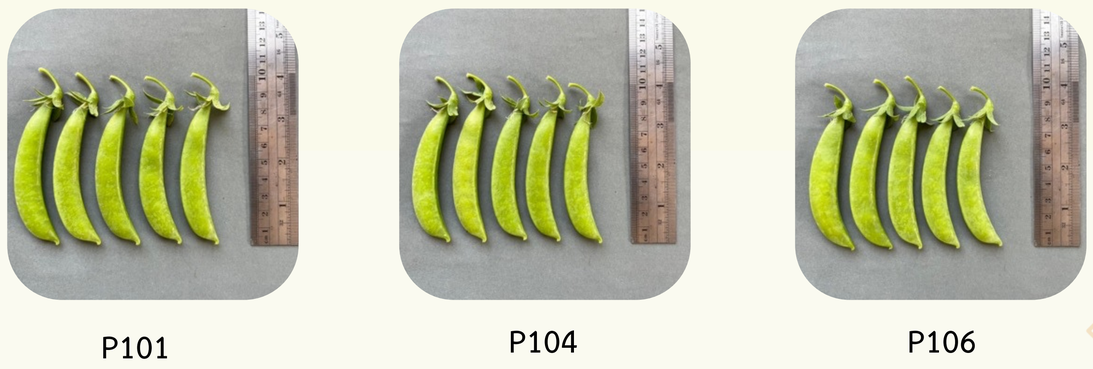

ลักษณะฝักของถั่วลันเตาฝักสีเขียวที่ปลูกทดสอบในแปลงเกษตรกร จังหวัดเลย เชียงราย และเพชรบูรณ์

วัตถุประสงค์

เพื่อเปรียบเทียบพันธุ์ถั่วลันเตาฝักสีเขียวที่ให้ผลผลิตสูงในแหล่งปลูกจังหวัดเลยและจังหวัดเชียงราย สำหรับเป็นข้อมูลในการเผยแพร่พันธุ์ใหม่สู่เกษตรกร

ขั้นตอนการพัฒนาพันธุ์

2559 - 2565
รวบรวมเชื้อพันธุกรรมถั่วลันเตา
ผสมข้ามพันธุ์และคัดเลือกพันธุ์ ชั่วรุ่นที่1 - ชั่วรุ่นที่6
สถานที่ ศูนย์วิจัยพืชสวนเชียงรายและศูนย์วิจัยพืชสวนเลย

2566 - 2567
เปรียบเทียบสายพันธุ์ที่ให้ผลผลิตสูงในแหล่งปลูกที่สำคัญ
สถานที่ ศูนย์วิจัยพืชสวนเชียงรายและศูนย์วิจัยพืชสวนเลย

2568 - 2569
ทดสอบพันธุ์ที่ให้ผลผลิตสูงในแปลงเกษตรกร
สถานที่ แปลงเกษตรกรในพื้นที่จังหวัดเชียงราย จังหวัดเลย และจังหวัดเพชรบูรณ์

ระยะเจริญเติบโต

ระยะออกดอก

ระยะติดฝัก

ลักษณะการเจริญเติบโตและพัฒนาการทางสรีรวิทยาของถั่วลันเตาฝักสีเขียวในแต่ละระยะสำคัญ

ตารางอายุออกดอกและผลผลิตของถั่วลันเตาฝักสีเขียวที่ปลูกเปรียบเทียบ ณ ศูนย์วิจัยพืชสวนเลยและศูนย์วิจัยพืชสวนเชียงราย ปี 2566

สายพันธุ์/พันธุ์	อายุออกดอก (วัน)		ผลผลิต (กิโลกรัมต่อไร่)	
	เลย	เชียงราย	เลย	เชียงราย
P101	31.0 ab	29.6 c	564 ab	990 a
P102	32.3 ab	32.6 d	481 b	266 d
P103	31.0 ab	28.0 a	563 ab	870 abc
P104	30.6 a	29.0 abc	590 ab	910 ab
P105	31.0 ab	29.3 bc	529 ab	729 bc
P106	31.6 ab	28.3 ab	598 a	827 abc
P107	32.3 ab	29.3 bc	487 ab	656 c
P108	32.6 ab	29.0 abc	330 c	812 abc
sweety	42.3 c	34.0 e	533 ab	649 c
Thaisung 13	43.3 c	34.6 e	543 ab	359 d
CV%	3.3	2.3	10.3	17.8

สรุปผลการวิจัย

ถั่วลันเตาสายพันธุ์ดีเด่น 8 สายพันธุ์ เมื่อปลูกเปรียบเทียบพันธุ์กับพันธุ์การค้าใน 2 พื้นที่

1. ศูนย์วิจัยพืชสวนเลย สายพันธุ์ P106 ให้ผลผลิตสูงสุด 598 กิโลกรัมต่อไร่ อายุออกดอก 31.6 วัน รองลงมาคือสายพันธุ์ P104 ให้ผลผลิต 590 กิโลกรัมต่อไร่ อายุออกดอก 30.6 วัน
2. ศูนย์วิจัยพืชสวนเชียงราย สายพันธุ์ P101 ให้ผลผลิตสูง 990 กิโลกรัมต่อไร่ อายุออกดอก 29.6 วัน รองลงมาคือสายพันธุ์ P104 ให้ผลผลิต 910 กิโลกรัมต่อไร่ อายุออกดอก 29.0 วัน
3. ถั่วลันเตาสายพันธุ์ P101 P106 และ P104 จึงมีศักยภาพในการผลิตในพื้นที่จังหวัดเชียงรายและจังหวัดเลย

ผู้รับผิดชอบโครงการ

พรอนันต์ แข็งขันธ์ ศูนย์วิจัยพืชสวนเลย
สุธามาศ ณ น่าน ศูนย์วิจัยพืชสวนเชียงราย
ณิชกานต์ นเรวุฒิกุล ศูนย์วิจัยพืชสวนเชียงราย
งามพิศ สุดเสน่ห์ ศูนย์วิจัยและพัฒนาการเกษตรร้อยเอ็ด

Page facebook
Website
Map

ข้อมูลโดย ศูนย์วิจัยพืชสวนเลย สถาบันวิจัยพืชสวน กรมวิชาการเกษตร

จัดพิมพ์โดย ศูนย์วิจัยและพัฒนาปัจจัยการผลิตทางการเกษตรขอนแก่น กองวิจัยพัฒนาปัจจัยการผลิตทางการเกษตร กรมวิชาการเกษตร
117 หมู่ 14 ถนนมิตรภาพ ตำบลในเมือง อำเภอเมืองขอนแก่น จังหวัดขอนแก่น 40000 โทร. 043 246800